

Kapittel 1: Innleiing frå styret

Kva skal vi leve av når oljen tar slutt? I nyttårshelsinga til det norske folket svarte statsminister Stoltenberg slik: av samla arbeid og kompetanse, gjerne innafor virkefelt som vi ikkje kjenner i dag. Utdannings- og forskingssektoren sitt samfunnsoppdrag er å få den menneskelege kapitalen til å vekse. NTNU har og tar ansvar for å bringe fram teknologi og kunnskap samfunnet treng for å skape jobbane, bøte klimatruslane og trygge velferda. Vi har vore med på å utvikle petroleumsr rikdomen i Noreg; vi skal òg spele ei sentral rolle i berekraftig verdiskaping for framtida. For å dyrke fram næringsvegar vi ikkje veit om i dag, er det i fyrste rekkje den tolmodige, frie grunnforskninga vi må lite på.

Statsministeren heldt fram at Noreg skal gjere ein skilnad i verda når det gjeld karbonfangst. Det er ein lovnad som skaper von, men òg stiller store forventningar til norske FoU-miljø. I 2009 har nettopp karbonfangst hatt særskilt merksemd med utviklinga av ECCSEL-prosjektet – den felles-europeiske laboratorieinfrastrukturen for karbonfangst og -lagring. Same korleis det går med søknaden om EU-stønad, vil NTNU saman med SINTEF og andre partnarar prioritere dette feltet i åra som kjem. Det vil krevje store ressursar frå både NTNU, styremakter og industri for å nå måla om økonomisk og miljømessig forsvarleg fangst og lagring av CO₂.

I 2009 har vi lagt ned mykje innsats i å starte opp forskingssentra for miljøvenleg energi (FME) vi leiar og deltar i. Vi har òg fått i stand eit nasjonalt samarbeid for å styrke samfunnsvitskapleg energiforskning, som er eit forsømt felt. Vi voner at dette "Centre for sustainable energy studies" (CenSES) med tida vil få same status og rolle som andre FME. Det var eit vonbrot at det fleirnasjonale initiativet innan berekraftig energi (SEEIT) ikkje nådde heilt opp i konkurransen om å bli eitt av tre kunnskapssentra i European Institute of Innovation and Technology (EIT), men NTNU vil byggje vidare på samarbeidet med dei europeiske partnarane.

Det er ikkje til å kome ifrå at forskning på disse og andre viktige samfunnsområde krev store menneskelege og økonomiske ressursar. NTNU har utfordringar når det gjeld begge. Kapasiteten til våre vitskapleg tilsette er på brestepunktet med alle dei nye, store oppgåvene vi har tatt på oss, og det er krevjande å rekruttere fagfolk på mange felt. Moderne forskning og utdanning føreset mykje og god infrastruktur, og vitskapleg utstyr må fornyast jamt oftare. Etterslepet er stort. Styret har i 2009 sett fokus både på kapasitetsutfordringa og forskingsinfrastruktur, og vil følgje opp dette i 2010. Vi vil òg ha stor merksemd på utgreiingsarbeidet som er i gang om "handlingsrommet"; krava til økonomisk eigendel i ymse satsingar gjer det støtt vanskelegare å finansiere den frie grunnforskninga og strategisk fagutvikling. Underfinansiering av stipendiatar, prosjekt og studie er noko styret ser på med stigande uro.

Trass i krisa på finansmarknaden i 2009 har NTNU klart å halde oppe det høge nivået på eksternfinansiering, ja, til og med auka noko. Statlege krisetiltak har vore viktige. Vi er usikre på om næringslivet evner å investere nok i forskning og utvikling i 2010 og frametter, men held fast på høge ambisjonar om vekst i eksternfinansieringa. I stigande grad vil og må forskingsmidla kome frå internasjonale kjelder, ikkje minst innafor det europeiske forskingsområdet (ERA). NTNU er budd på konkurransen, og styret har handsama handlingsplanar for EU-forskning i 2009 og 2010. Arbeidet for å betre kvaliteten og styrke konkurransekrafta heng nøyte saman med auka internasjonalisering.

Styret erkjenner problem med effektiv ressursutnytting og har i 2009 vedtatt ein plan for å byggje ned avsetningar i løpet av fire år. Alle fakultet har no langtidsbudsjett med konkrete mål og tiltak for å få dette til.

NTNU opplevde også i 2009 god søknad til dei fleste studie. Dei 300 ekstra studieplassane blei raskt fylte, og vi er jamt over godt nøgde med inntakskvaliteten. Innafor nokre fag, særleg teknologi og naturvitskap, er det eit problem å rekruttere gode norske kandidatar til doktorgrads- og post doktorstipend. Framleis er det uløyste oppgåver knytt til gjennomføringstid og fråfall på alle nivå. I 2010 vil arbeidet med innføring av kvalifikasjonsrammeverket ha særskilt merksemd. Styret vil òg følgje opp det omfattande prosjektet om forskarrekruttering og ph.d.-utdanning som blei gjennomført i 2009.

Rosenborgsaka har lenge vore krevjande for alle partar. I 2009 er det NTNU avslutta to erstatningssaker og ei tredje er under førebuing. I samråd med Helsedirektoratet er det laga ein informasjonsplan med konkrete tiltak i høve til pårørande og etterlatne, som departementet har godkjent. NTNU nyttar no Ullevål universitetssjukehus som arbeidsmedisinsk ekspertise. Styret er nøgd med prosessen slik han no blir handsama ved NTNU.

I 2009 blei det gjennomført ei ny arbeidsmiljøundersøking, som gjennomgåande syner meir positive svar enn i 2007. Jamt over ser NTNU sine tilsette ut til å trivast godt på arbeidsplassen. Det er styret glad for, men det tyder sjølv sagt ikkje at vi kan slakke på krava til HMS og godt leiarskap. Vi forventar at det blir tatt tak i problem som er rapporterte og at det blir jobba systematisk på lokalplanet med å skape eit trygt og godt arbeidsmiljø for alle.

Førre sommar blei det valt og tilsett mange nye leiarar på NTNU sine institutt og fakultet, og tre nye prorektorar er på plass. Også i styret har det vore store utskiftingar. Det er altså på mange vis eit nytt leiarskap som tok til hausten 2009, og NTNU har sett i gang eit leiarutviklingsprogram for dei. Vi byggjer vidare på arbeidet til leiarane og tillitsvalte som har takka av og ser fram til samarbeidet med dei nye.

Trondheim, xx.xx.2010

Marit Arnstad
Styreleiar NTNU